

Obsah

Poděkování	13
Úvod	15
Historický kontext	16
Specifičnost recepce antiky	23
Z dějin zkoumání recepce antiky v české literatuře	24
Náplň a vymezení práce	27

I. KULTURA A SPOLEČNOST

I.1 Řekové versus Římané	35
Antika jako vzor	36
Ušlechtilá prostota versus přebujelá okázalost	40
Úpadkoví, nepůvodní a krutí Římané	44
Úpadek římský a moderní	48
Češi v bitvě u Thermopyl	51
Mytologický snobismus	55
I.2 Obrazy ideální antiky	59
Řecké nebe a slunce	60
Antická socha	65
Antika bílá, nebo barevná?	69
Řecká gymnastika a český Sokol	74
Antický člověk aneb Radost, krása, přirozenost	78

I.3 Antika ve škole	83
Klasické jazyky na rakouských gymnáziích	85
„Konjunktivy, ablativy, absolutné jakési akusativy“	88
Školní kánon	91
Antice neunikneš	99
Spor o klasické jazyky na gymnáziích	102
I.4 Antika v překladu	105
Prokletí časomíry	107
Králova reforma a její lumírovský předvoj	111
Adaptační překlady	115
Ohlasy, ozvuky, parafráze	119
Antika naše, nebo cizí?	122

II. DRAMA A DIVADLO

II.1 Antické drama na českém jevišti	127
Antičtí dramatici v Čechách	129
<i>Antigona</i> 1889: „prostá velikost“, nebo „svrchované barbarství“?	132
<i>Oidipús, Menaechmové, Oresteia</i>	137
II.2 Antika v dramatice Jaroslava Vrchlického	141
Vrchlický dramatik	142
<i>Smrt Odyssea</i>	144
<i>V sudu Diogenově</i>	146
<i>Julian Apostata</i>	148
<i>Pomsta Catullova</i>	149
<i>Midasovy uši</i>	151
Trilogie <i>Hippodamie</i>	153
<i>Hippodamie</i> a řecká tragédie	155

Postava Hippodamie na konci století	161
Recenze a ohlasy <i>Hippodamie</i>	164
<i>Epponina</i>	167
<i>V uchu Dionysiově</i>	169
Antičtí hrdinové v županu	170
Dobová recepce aneb „Antika jest nám cizí“	174
II.3 Parodie antiky v operetě	179
Offenbachův <i>Orfeus v podsvětí</i>	181
Ochotnická parodistická opereta	184
<i>Pylades bez Oresta</i>	187
<i>Edip král</i>	190
<i>Spiknutí na Olympu</i>	193
Antika naruby	196

III. LITERATURA

III.1 Antika ve Vrchlického poezii	205
Aluze, analogie, reinterpretace	207
„Hellady sen sladký“	214
Antika prožitá, nebo gypsová?	219
Vrchlického reprezentační salony	222
III.2 Parnasistní antika Zeyerova	229
„Vítězem byla má krása“ aneb „Helena“	230
Obnovené obrazy antiky	233
Zeyer jako tvůrce mýtu	240
Tradice i inovace	246
III.3 Karáskova dekadentní antika	249
Římská a moderní dekadence	250
<i>Sodoma</i>	255

<i>Sexus necans</i>	257
Motta a intertextové vztahy	260
Dekadentní syntéza Řecka a Říma	268
III.4 Macharův Řím antický versus papežský	271
Od „plesnivé“ antiky k radosti a jasu	272
Helénské slunce a křesťanský jed	276
Fejetony o antice a Macharův <i>Řím</i>	283
Antika a moderní život aneb Epilog	288
ZÁVĚR	293
Textová příloha	
1. Petr Bezruč: „Leonidas“ (<i>Slezské číslo</i>)	303
2. Jaroslav Vrchlický: „Ohlas“ (<i>Duch a svět</i>)	304
3. Julius Zeyer: „Helena“ (<i>Poesie</i>)	307
4. Jiří Karásek ze Lvovic: „Hnus poznání“ (<i>Sexus necans</i>)	314
5. Josef Svatopluk Machar: „Antická kráska“ (<i>Bez názvu</i>)	315
6. Josef Svatopluk Machar: „Umírající Aischylos“ (<i>V záři hellenského slunce</i>)	317
Obrazová příloha	319
Seznam použité literatury	
Primární literatura	337
Sekundární literatura	355
Elektronické zdroje, databáze	367
Summary	369
Rejstřík	371
Ediční poznámka	385